

BURMISTRZ MIASTA
BIELSK PODLASKI
17-100 Bielsk Podlaski
ul. Kopernika 1

Bielsk Podlaski, 5 marca 2018 r.

Ok. 8120.1.22.2018

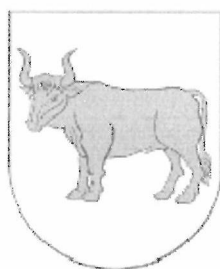
**Rada Miasta
Bielsk Podlaski**

W załączeniu przedkładam „Sprawozdanie roczne dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim za rok 2017”.

Powyższe wynika z przyjętego planu pracy Rady Miasta Bielsk Podlaski na 2018 rok.

BURMISTRZ MIASTA

Jarosław Borowski

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI W ROKU 2017
ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY,
W TYM Z GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
W BIELSKU PODLASKIM
NA LATA 2015 – 2017**

I. Wprowadzenie

Rok 2017 był kolejnym rokiem wykonywania przez gminę zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 697 ze zmianami), a jednocześnie ostatnim rokiem realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2015 – 2017, przyjętego Uchwałą Nr III/21/15 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 27 stycznia 2015 roku.

Niniejsze sprawozdanie przedstawia zarówno stan realizacji ustawowych zadań w 2017 r., jak i kończącego się Programu.

W myśl art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
  - a. podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b. kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające;
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,

7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2015 – 2017 miał na celu zapewnienie rodzinom i ich dzieciom na terenie miasta Bielsk Podlaski wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia, w szczególności w sytuacjach kryzysu i w obliczu trudności życiowych. Program Wspierania Rodziny w mieście Bielsk Podlaski na lata 2015 – 2017 służył realizacji gminnej polityki rodzinnej.

Program powstał w zgodzie z przepisem art. 176 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Przyjęty został Uchwałą Nr III/21/15 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 27 stycznia 2015 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2015 – 2017. Koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim, który w tym zakresie podejmuje współpracę z wieloma instytucjami ukierunkowanymi na rodzinę i dziecko.

Działania podejmowane w roku 2017 w ramach zadań z zakresu wspierania rodziny, w tym w ramach Programu adresowane były do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Miały na celu rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie, jak również zapewnienie dzieciom opieki, która pozwala na zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i stwarza odpowiednie warunki do prawidłowego rozwoju.

I. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny, w tym zadań Programu w roku 2017

W roku 2017 zadania z zakresu wspierania rodziny, jak i Program były realizowane w sposób ciągły i spójny. Cele określone w Programie były realizowane przez różne instytucje. Dobra i wypracowana współpraca pomiędzy instytucjami daje szansę na szybką reakcję w sytuacji kryzysu w rodzinie.

Cel szczegółowy 1: tworzenie spójnego systemu wspierania dziecka i rodziny

System wspierania rodziny w Bielsku Podlaskim jest skoordynowany i zorganizowany. Nie możemy mówić, iż w sytuacjach kryzysowych, w sytuacjach bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych nikt rodziną i dzieckiem się nie

zajmuje. Rodziny są obejmowane nadzorem kuratora; wnioski do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny kieruje zarówno MOPS, jaki i inne instytucje (w tym szkoły). Nadzór ten daje gwarancję, że sytuacja w rodzinach tych jest na bieżąco monitorowana.

Rodziny z powodu bezradności są obejmowane przez pracowników socjalnych MOPS dodatkowym wsparciem. W ramach swoich obowiązków, wynikających przede wszystkim z ustawy o pomocy społecznej, obejmują oni rodziny znajdujące się w szczególnie trudnej lub wyjątkowej sytuacji, gdzie dobro dzieci może być w pewnym stopniu zagrożone (w związku z występującymi w rodzinach problemami wynikającymi przede wszystkim z bezrobocia, niepełnosprawności lub długotrwałej choroby, ale również z bezradności, problemów z uzależnieniami, głównie od alkoholu) szeroko rozumianą pracą socjalną. W tych rodzinach prowadzony jest wzmożony nadzór i w jego ramach podejmuje się systematyczną współpracę z kuratorami sądowymi, dzielnicowymi, pedagogami szkolnymi i wychowawcami. Proces objęcia wzmożoną pracą socjalną rozpoczyna się od rozpoznania środowiska i stworzenia przez pracownika socjalnego zarysu planu pracy z rodziną bezradną w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Ta wzmożona praca socjalna polega m.in. na cyklicznym, w zależności od indywidualnych potrzeb i problemów, wizytowaniu środowiska, sprawdzeniu aktualnych warunków bytowych, uzgodnieniu planu działania na kolejny okres, często obejmuje również przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej w celu poprawy sytuacji materialnej rodziny, itp. Podejmuje się w jej ramach wymianę informacji z innymi służbami lub wspólne czynności (głównie wspólne odwiedziny w środowisku – a więc z pedagogiem szkolnym i/lub wychowawcą, dzielnicowym i kuratorem). W roku 2017 pracownicy socjalni MOPS prowadzili wzmożoną pracę socjalną z 16 rodzinami, w których znajduje się 44 dzieci. Systematyczność działań pracowników socjalnych ma zapobiec i zapobiega sytuacjom, kiedy to dzieci należy umieścić w pieczy zastępczej. Widzimy tego wymierne efekty – w roku 2017, podobnie jak w latach ubiegłych, MOPS nie złożył żadnego wniosku do sądu rodzinnego o umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Należy jednak zawsze mieć na względzie dobro dziecka – gdy są uzasadnione ku temu przesłanki powinno być ono umieszczone w pieczy zastępczej.

Cel szczegółowy 2: rozpoznawanie i profesjonalna ocena zagrożeń dobra dziecka, wzmocnienie roli i funkcji rodziny oraz cel szczegółowy 3: rozwijanie umiejętności rodzicielskich oraz cel szczegółowy 6: przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin

Poradnictwo specjalistyczne:

Rodziny dysfunkcyjne zamieszkałe w mieście Bielsk Podlaski mają możliwość dostępu do pomocy konsultanta prawnika zatrudnionego w MOPS w ramach istniejącej Poradni Rodzinnej (1 osoba – 1 etat). Prawnik udziela bezpłatnych porad mieszkańcom z zakresu prawa rodzinnego i prawa cywilnego. Są to obszary największego zainteresowania osób korzystających z Poradni. W roku 2017 konsultant prawnik udzielił porad prawnych dla 721 osób i rodzin.

Ponadto rodziny mogą korzystać z porad specjalistów w innych instytucjach. Z danych udostępnionych przez Urząd Miasta Bielsk Podlaski wynika, iż poradnictwo specjalistyczne na rzecz wspierania rodziny finansowane ze środków budżetu miasta w roku 2017.

Tabela Nr 1. Poradnictwo specjalistyczne w roku 2017 finansowane ze środków budżetu miasta Bielsk Podlaski.

Lp.	Specjalista	Rodzaj świadczonych porad	Wysokość środków przeznaczonych na ten cel (kwoty brutto)	
			Plan	Wydatek
1.	Agnieszka Filipek - specjalista II° w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, specjalista psychoterapii uzależnień	Konsultacje dla mieszkańców miasta Bielsk Podlaski znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, w tym doświadczających przemocy w rodzinie (16 osób)	12.800,00 zł	12.800,00 zł
2.	Justyna Kotowicz Wiercińska - psycholog	Konsultacje skierowane do mieszkańców miasta Bielsk Podlaski, do osób, które zażywają substancje psychoaktywne, ich rodzin, które pozostają w bliskim związku z osobą zażywającą substancje psychoaktywne, do osób zdrowych, które doświadczają różnorodnych trudności adaptacyjnych w codziennym życiu lub kryzysów egzystencjalnych (9 osób)	4.480,00 zł	4.480,00 zł
3.	Wojciech Powichrowski - specjalista terapii uzależnień, mediator, certyfikowany realizator programów	Konsultacje skierowane do mieszkańców miasta Bielsk Podlaski, do osób, które zażywają substancje psychoaktywne, ich rodzin, które pozostają w bliskim związku z osobą zażywającą substancje psychoaktywne oraz wychowawców, nauczycieli,	19 000,00 zł	18 200,00 zł

	CANDIS, FRED GOES NET, terapeuta Stowarzyszenia Pomocy Rodzinie DROGA, placówki ETAP – Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Białymstoku.	pedagogów, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, policjantów, którzy w pracy zawodowej zajmują się profilaktyką uzależnień (35 osób)		
--	--	---	--	--

Źródło: Dane Urzędu Miasta Bielsk Podlaski

Podobnie, jak w roku poprzednim w 2017 nie prowadzono grup wsparcia. Organizacje pozarządowe z terenu miasta Bielsk Podlaski nie wystąpiły o dotację na tego typu działalność.

Realizacja programu Karta Dużej Rodziny:

W roku 2017 na realizację rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Karta Dużej Rodziny) miastu przyznano dotację 736,89 zł. Na realizację Karty Dużej Rodziny wydatkowano kwotę 670,10 zł. W 2017 roku złożono 40 wniosków o przyznanie nowych Kart Dużej Rodziny, 2 wnioski o uzupełnienie rodziny wielodzietnej, 4 wnioski o przyznanie kart dla nowych członków rodziny, 25 wniosków o przyznanie kart, dla osób które były już posiadaczami Karty Dużej Rodziny oraz 2 osobom wydano duplikaty. W 2017 roku wydano kart 131 dzieciom oraz 80 rodzicom.

Realizacja ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę”:

Celem kampanii było budowanie poczucia jedności z najbliższymi członkami rodziny, tworzenie okazji do wspólnego przebywania rodziców z dziećmi, propagowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie postaw prozdrowotnych.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym tj. przyznawanie stypendiów i zasiłków szkolnych:

Pomoc materialna udzielona była uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

Na stypendia i zasiłki szkolne zaplanowano kwotę 239.500,00 zł (przekazano 185.000,00 zł), z tego:

- dotacja celowa z budżetu Wojewody Podlaskiego 185.000,00 zł,
- środki własne 54 500,00 zł.

W roku 2017 wypłacono stypendia szkolne na kwotę 217.702,12 zł w tym:

- 174.067,73 zł ze środków dotacji budżetu państwa,
- 43.634,39 zł ze środków własnych budżetu miasta.

Wydatek dotyczy wypłaty stypendiów szkolnych w celu wyrównania szans edukacyjnych uczniów zamieszkałych na terenie miasta Bielsk Podlaski. Stypendia szkolne były przyznawane na podstawie wydanych decyzji. Wypłat dokonywano na podstawie przedłożonych rachunków i faktur potwierdzających poniesienie wydatków na cele edukacyjne uczniów. Łącznie w 2017 r. przyznano stypendia 293 uczniom w tym:

- w okresie od stycznia do czerwca 2017 r. 146 uczniom,
- w okresie od września do grudnia 2017 r. 147 uczniom.

Cel szczegółowy 4: wspomaganie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodziny poprzez formy wsparcia dziennego oraz cel szczegółowy 5: pomoc w zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży

Udzielanie wsparcia rodzinom niezaradnym przez asystenta rodziny:

Asystentem rodziny, o którym mowa w art. 12 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej może być osoba, która:

1. posiada:
  - a. wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie lub praca socjalna lub
  - b. wykształcenie wyższe na dowolnym kierunku uzupełnione szkoleniem z zakresu pracy z dziećmi lub rodziną i udokumentuje co najmniej roczny staż pracy z dziećmi lub rodziną lub studiami podyplomowymi obejmującymi zakres programowy szkolenia określony na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i udokumentuje co najmniej roczny staż pracy z dziećmi lub rodziną lub
  - c. wykształcenie średnie i szkolenie z zakresu pracy z dziećmi lub rodziną, a także udokumentuje co najmniej 3-letni staż pracy z dziećmi lub rodziną;
2. nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona;

3. wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego;
4. nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Obaj asystenci rodziny zatrudnieni w MOPS spełniają wymogi kwalifikacyjne. Asystent Nr 1: ukończyła studia na Uniwersytecie w Białymstoku na Wydziale Pedagogiki i Psychologii na kierunku pedagogika o specjalności opiekuńczo – wychowawcza. Tytuł zawodowy: magister.

Asystent Nr 2: ukończyła studia w Akademii Podlaskiej w Siedlcach na Wydziale Humanistycznym studia wyższe magisterskie 5-letnie na kierunku pedagogika w zakresie kulturalno – oświatowym. Tytuł: magister.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej precyzuje w sposób jednoznaczny, kiedy rodzinie może być przyznany asystent rodziny. Dzieje się tak w przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. Po przeprowadzeniu wywiadu pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z tej analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej z wnioskiem o jego przydzielenie.

W roku 2017 pracownicy socjalni sporządzili 7 rodzinnych wywiadów środowiskowych, dokonali analizy sytuacji w rodzinach i wystąpili z wnioskiem o przydzielenie 6 rodzinom asystenta rodziny. 6 rodzin wyraziło zgodę na podjęcie współpracy z asystentem rodziny, jedna rodzina została przez sąd rodzinny zobowiązana do współpracy z asystentem rodziny.

W roku 2017 objętych asystenturą rodzinną przez 2 asystentów rodziny było łącznie 21 rodzin, w tym 65 dzieci. 1 rodzina zakończyła pracę z asystentem rodziny w związku ze zgonem rodzica. Dzieci zostały objęte opieką prawną przez rodzinę.

Asystenci pracowali z rodzinami w ich miejscu zamieszkania. Zadania asystenta rodziny to m.in.:

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
2. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
3. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
4. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
5. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
6. wspieranie aktywności społecznej rodzin;
7. motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
8. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
9. motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
10. udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
11. podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
12. prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
13. realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
14. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną

Asystenci rodziny prowadzą dokumentację dotyczącą pracy z rodziną, w tym również dokonują okresowej oceny sytuacji rodziny i przekazują tę ocenę Dyrektorowi MOPS.

Asystent rodziny jest zobowiązany do podnoszenia swoich kwalifikacji. Zadaniem gminy jest natomiast jest tworzenie asystentom rodziny możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Asystenci rodziny w MOPS mają tego świadomość i z tego prawa i obowiązku korzystają.

Obaj asystenci rodziny systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi i rodziną. Są to zarówno szkolenia (w tym płatne i bezpłatne), warsztaty oraz różne formy samokształcenia. W ramach samokształcenia korzystali z podręcznika dystrybuowanego przez ROPS - Asystentura rodziny. Rekomendacje metodyczne i organizacyjne Izabeli Krasiejko, który został również zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa <http://www.mpips.gov.pl/wsparcie-dla-rodzin-z-dziecmi/opieka-zastepcza-nad-dzieckiem/asystentura-rodziny---rekomedacje-metodyczne-i-organizacyjne/>

W roku 2017 asystenci rodziny otrzymali mailowo link do strony MRPiPS, gdzie zawarte są materiały szkoleniowe dla asystentów rodziny w związku z ustawą „Za życiem” <http://www.mpips.gov.pl/aktualnosci-wszystkie/swiadczenia-rodzinne/art,8685,szkolenia-dla-asystentow-rodziny.html>. Jest to podręcznik pn. Asystentura rodziny w zakresie wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” Rekomendacje metodyczne i organizacyjne.

Znają również stronę <http://asystentrodziny.info/art,6,ksiazki>, na której znajdują się podręczniki do pobrania i do wykorzystania.

Ponadto same wyszukują informacji, wskazówek, rekomendacji dotyczących pracy z rodziną i dzieckiem w Internecie.

W roku 2017 asystenci rodziny wzięli udział w następujących szkoleniach:

- 1) Płatne szkolenie pn. „Szkolenie dla Asystentów Rodzin i Pracowników Socjalnych. Współpraca - wyzwania i dylematy zawodowe. Współczesna forma pomocy rodzinie”. Organizator - Centrum Profilaktyki i Reeducacji "Atelier" ul. Krasickiego 27/1, 30-513 Kraków;
- 2) Szkolenie płatne pn. „Praca z rodziną i dla rodziny w świetle ustawy „Za życiem”” organizowane przez Centrum Rozwoju Edukacji i Kompetencji INVESIS POLSKA ul. Fatimska 41A 31-831 Kraków;
- 3) Udział w konferencji szkoleniowej dla asystentów rodziny pn. Asystentura rodziny w zakresie wsparcia kobiet i rodzin „Za życiem” Rekomendacje metodyczne i organizacyjne. Organizatorem było MRPiPS;
- 4) Bezpłatne szkolenie organizowane przez ROPS w ramach projektu „Bliżej rodziny - szkolenie dla kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej” pn. Prawo w praktyce;
- 5) Bezpłatne szkolenie organizowane przez ROPS w ramach projektu „Bliżej rodziny – szkolenie dla kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej” pn. Asystent

rodziny - metodyka, uprawnienia i dokumentowanie pracy z rodziną, w tym tworzenie planu pomocy;

- 6) Bezpłatne warsztaty organizowane przez ROPS w ramach projektu „Bliżej rodziny - szkolenie dla kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej” pn. Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży;
- 7) Bezpłatne warsztaty organizowane przez ROPS w ramach projektu „Bliżej rodziny - szkolenie dla kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej” pn. Diagnoza rodziny w kontekście działań interwencyjnych, nadzorczych i opiniodawczych - ocena sytuacji;
- 8) Bezpłatne warsztaty organizowane przez ROPS w ramach projektu „Bliżej rodziny - szkolenie dla kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej” pn. Zachowania autodestrukcyjne młodzieży, samookaleczenie, zachowania suicydalne, zaburzenia odżywiania.

W roku 2017 środki wydatkowane na wynagrodzenia asystentów rodziny oraz na finansowanie podnoszenia kwalifikacji wyniosły łącznie 74.089,00 zł, tj.:

- płace i pochodne: 73.539,00 zł,
- szkolenia asystentów rodziny: 550,00 zł.

Zajęcia opiekuńczo – wychowawcze i pozaszkolne w świetlicach środowiskowych:

Na prowadzenie świetlic środowiskowych przy bielskich szkołach w roku 2017 wydatkowano łącznie kwotę 160.282,47 zł, na prowadzenie świetlicy pozaszkolnej Caritas Diecezji Drohiczyńskiej „Świetlica Uśmiech Dziecka” 22.000,00 zł i zajęć świetlicowych prowadzonych przez Stowarzyszenie „Ojcowizna Ziemi Bielskiej” kwotę 18.000,00 zł.

Poniższe tabele opracowane i udostępnione przez Urząd Miasta Bielsk Podlaski obrazują realizację zadania.

Tabela Nr 2: Wykaz świetlic środowiskowych w mieście Bielsk Podlaski w roku szkolnym 2016/2017.

Lp.	Instytucja, organizacja prowadząca świetlicę	Ilość uczestników	Rodzaj prowadzonych zajęć
1	„Arka” przy Szkole Podstawowej nr 2 im. kpt. W. Wysockiego	20	Socjoterapia, zajęcia komputerowe, zajęcia sportowe, plastyczne, korekcyjno – kompensacyjne
2.	„Radość” przy Szkole Podstawowej nr 5	36	Socjoterapia, zajęcia komputerowe, dydaktyczno – wyrównawcze, zajęcia

	im. Szarych Szeregów		sportowe, w tym na basenie, terapia pedagogiczna
3.	„Przyjaciele” przy Gimnazjum Nr 1 im. Niepodległości Polski	130	Zajęcia z Treningu Zastępowania Agresji, zajęcia z języka polskiego, języka angielskiego, teatralne, matematyczne, przyrodniczo – techniczne, plastyczne, zajęcia ruchowe (w tym zajęcia na basenie)
4.	„Kąg Przyjaźni” przy Zespole Szkół im. A. Mickiewicza	66	Zajęcia sportowe, zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia komputerowe, zajęcia z języka angielskiego, konsultacje psychologiczne
5.	Świetlica środowiskowa przy Zespole Szkół z DNJB im. J. Kostyczewicza	46	Zajęcia wyrównawcze z języka angielskiego, zajęcia rekreacyjno – sportowe z elementami nauki pływania, zajęcia rozwijające zainteresowania filmowe i fotograficzne, zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia wyrównawcze z matematyki, zajęcia plastyczne
6.	Świetlica Caritas Diecezji Drohiczyńskiej	25	Zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, profilaktyczne, socjoterapia, plastyczno – artystyczne oraz fotograficzne
7.	Zajęcia świetlicowe prowadzone przez Stowarzyszenie Ojcowizna Ziemi Bielskiej	25 dzieci i młodzieży, 60 rodzin skorzystało z punktu wsparcia	Zajęcia profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy, teatralne, plastyczne, muzyczne, taneczne, rękodzielnicze

Źródło: Dane Urzędu Miasta Bielsk Podlaski.

W tym miejscu warto też wspomnieć, iż w roku 2017 na terenie miasta Bielsk Podlaski funkcjonowały 2 kluby dziecięce oraz 1 prywatny żłobek, które organizowały opiekę dla dzieci w wieku 0-3 lat. Do klubów dziecięcych uczęszczało 44 dzieci (średnio w miesiącu), zaś do prywatnego żłobka – 28 dzieci. Wysokość środków przeznaczonych z budżetu miasta na wsparcie klubów dziecięcych w roku 2017 wyniosła 61.200,00 zł, zaś na wsparcie żłobka – 82.000,00 zł.

Organizację wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży w roku 2017 obrazuje poniższa tabela.

Tabela Nr 3: Wypoczynek letni w roku 2017.

Lp.	Nazwa organizatora	Wysokość środków z budżetu miasta przeznaczonych na zadanie	Ilość dzieci biorących udział w wypoczynku
1.	Caritas Diecezji Drohiczyńskiej	5.760,00 zł	9

2.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Białostocka	15.000,00 zł	20
3.	Parafia pw. Najświętszej Opatrzności Bożej	14.000,00 zł	20
4.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Miłosierdzia Bożego	5.480,00 zł	40
5.	Urząd Miasta Bielsk Podlaski	30.643,00 zł	40

Źródło: Dane Urzędu Miasta Bielsk Podlaski.

II. Realizacja obowiązku ustawowego – współfinansowanie przez gminę pobytu dzieci w pieczy zastępczej:

W ciągu roku 2017 MOPS opłacał pobyt 9 dzieci w pieczy zastępczej, tj.:

- za 7 dzieci w rodzinach zastępczych (w tym 1 dziecko do 12.03.2017 r.),
- za 1 dziecko w Domu Dziecka w Policach (do dnia 10.12.2017 r.),
- za 1 dziecko w Regionalnej Placówce Opiekuńczo – Terapeutycznej w Ignatkach - Osiedle (od 27.07.2017 r.).

Łączna wielkość wydatków na ten cel wyniosła 47.920,21 zł.

Wg stanu na dzień sporządzenia sprawozdania 7 dzieci przebywa w pieczy zastępczej z obowiązkiem ponoszenia opłat, tj.:

- 6 dzieci w rodzinach zastępczych,
- 1 dziecko w Regionalnej Placówce Opiekuńczo – Terapeutycznej w Ignatkach - Osiedle.

Ustalenie gminy właściwej do ponoszenia opłat za pobyt dzieci w pieczy zastępczej następuje w oparciu o art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w którym wskazuje się gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej. Wysokość opłat jest następująca:

- w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej – 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka,
- w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej – 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka,

- w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej – 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka.

Koszty utrzymania w pieczy zastępczej są różne. Kwota ustawowa dla rodzin zastępczych wynosi 660,00 zł na każde dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej. Jej wysokość jest uregulowana w art. 80 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do tej kwoty przysługują rodzinie zastępczej dodatki. O wysokości świadczenia i dodatków przysługujących rodzinie zastępczej orzeka powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka sprzed umieszczenia go w pieczy.

Koszty utrzymania w instytucjonalnej pieczy zastępczej kształtują się następująco:

- Regionalna Placówka Opiekuńczo – Terapeutyczna w Ignatkach-Osiedle – 6.556,42 zł miesięcznie.

Gmina nie ma realnego wpływu na koszty związane ze współfinansowaniem kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej, musi natomiast zabezpieczyć środki na sfinansowanie zadania.

III. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i Programu w kolejnych okresach, w tym potrzeby i finansowanie:

Gminny Program Wspierania Rodziny w mieście Bielsk Podlaski na lata 2015 – 2017 był uzupełnieniem zadań realizowanych na rzecz rodziny w mieście Bielsk Podlaski, zadań zapisanych w dokumentach strategicznych i innych programach.

Uchwałą Rady Miasta Bielsk Podlaski Nr XL/325/17 z dnia 30 stycznia 2018 roku został przyjęty Gminny Program Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2018 – 2020.

Główne cele Programu wsparcia rodzin to:

- 1) wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- 2) rozwój usług i form wsparcia na rzecz rodzin;
- 3) tworzenie warunków do realizowania zadań gminy z zakresu wspierania rodziny.

Koordynatorem Programu będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim we współpracy z instytucjami z obszaru wspierania rodziny. Dyrektor MOPS będzie co roku do 31 marca przedkładał Radzie Miasta Bielsk Podlaski sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Finansowanie zadań z zakresu wspierania rodziny, w tym Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020 odbywać się ze środków budżetu miasta Bielsk Podlaski i dotacji pochodzących ze środków budżetu państwa oraz innych źródeł. Istnieje pewna trudność w precyzyjnym określeniu wielkości środków finansowych niezbędnych do realizacji zadań wynikających z niniejszego Programu, jak również środków niezbędnych do realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Założenia do projektu budżetu Programu Wspierania Rodziny.

Lp.	Szacunkowy koszt i struktura finansowania działań w ramach Programu	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
	Ogółem:	573.200,00	576.200,00	576.200,00
W tym:				
1	Zatrudnienie asystenta rodziny	77.000	80.000	80.000
2	Zatrudnienie specjalistów do prowadzenia poradnictwa	85.000	85.000	85.000
3	Szkolenie asystentów rodziny	600	600	600
4	Szkolenie rodzin wspierających	600	600	600
5	Powołanie rodzin wspierających	1.000	1.000	1.000
6	Zapewnienie wypoczynku – dotacje organizacjom pozarządowym	50.000	50.000	50.000
7	Zapewnienie opieki dzieciom w placówce wsparcia dziennego i w świetlicach środowiskowych	155.000	150.000	150.000
8	Współfinansowanie przez gminę pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	144.000	144.000	144.000
9.	Kampania „Postaw na rodzinę”	15.000	15.000	15.000

Nr pozycji w tabeli:

1. Wynagrodzenie dla asystentów rodziny: w każdym roku 2 etaty.
2. Wynagrodzenie dla specjalistów (psycholog, prawnik, pedagog, terapeuta): rok 2018 – 1 etat (MOPS konsultant prawnik), pozostali umowa zlecenia, rok 2019 – 1 etat (MOPS konsultant prawnik), pozostali umowa zlecenia, rok 2020 – 1 etat (MOPS konsultant prawnik), pozostali umowa zlecenia, zakup usługi.
3. Szkolenie asystentów rodzin: w każdym roku 2 etaty.
4. Szkolenie rodzin wspierających: w każdym roku 1 rodzina.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim

ul. Kazimierzowska 18/3
17-100 Bielsk Podlaski

tel./fax. 85 730 20 06

e-mail: mops_bielsk_podlaski@op.pl
www.mopsbielskpodlaski.pl

5. Zwrot kosztów poniesionych przez rodziny wspierające wynikające z realizowania umowy zawartej na rzecz pomocy dziecku: w każdym roku – 1 rodzina – umowy dla 2 dzieci.
6. Dofinansowanie kosztów wypoczynku: rok 2018 dla 80 dzieci, rok 2019 – 80 dzieci, rok 2020 – 80 dzieci.
7. Pokrycie kosztów pobytu dzieci w placówce wsparcia dziennego i świetlic środowiskowych: rok 2018 – 220 dzieci, rok 2019 – 220 dzieci, rok 2020 – 220 dzieci.
8. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym: rok 2018 – 12 dzieci, rok 2019 – 15 dzieci, rok 2020 – 15 dzieci.
9. Dofinansowanie w ramach kampanii „Postaw na Rodzinę” imprez promujących zdrowy styl życia, festynów rodzinnych, podczas których będą rozdawane ulotki propagujące wartości rodzinne oraz prezentowane będą plakaty profilaktyczne dotyczące m.in. profilaktyki uzależnień. W ww. działaniach uczestniczyć będą bielskie przedszkola, szkoły, BDK.

Większość środków pochodzących na wspieranie rodziny pochodzić będzie z budżetu miasta. Na dofinansowanie zatrudnienia asystentów rodziny MOPS będzie się ubiegał w ramach ministerialnych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, o ile takie programy będą ogłaszane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Najtrudniejsze do oszacowania są środki, które muszą zostać przeznaczone na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Bielsk Podlaski, 01.03.2018 r.

Opracowała: Anna Niewińska

DYREKTOR

Andrzej Wasiluk

Załącznik Nr 1 do Sprawozdania z realizacji w roku 2017 zadań z zakresu wspierania rodziny, w tym z Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2015 – 2017.

Tabela Nr 4. Udzielone dotacje z budżetu miasta Bielsk Podlaski na realizację zadań publicznych w roku 2017 na szeroko rozumiane wspieranie rodziny:

Lp.	Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Przyznana kwota dotacji w zł	Opis zadania
1.	Caritas Diecezji Drohiczyńskiej	„Lato z Caritas”	5.760,00	Zadanie polegało na organizacji wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych z realizacją programu profilaktycznego - 9 uczestników.
		„Świetlica Uśmiech Dziecka”	22.000,00	W ramach zadania prowadzono zajęcia wychowawcze, profilaktyczne, plastyczne, fotograficzne, socjoterapii dla 25 dzieci, w tym z rodzin dysfunkcyjnych.
2.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Białostocka	Organizacja letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych „Wakacje na wesoło bezpiecznie i zdrowo”	15.000,00	Zadanie polegało na organizacji wypoczynku letniego dla 20 dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych z realizacją programu profilaktycznego.
3.	Stowarzyszenie Abstynentów „Promień”	Promowanie trzeźwego stylu życia połączone z działaniami pomocowymi skierowanymi do osób, rodzin z problemami alkoholowymi	18.000,00	W ramach zadania uczestnicy mieli możliwość skorzystania z porad psychologa, terapeuty uzależnień, wziąć udział w imprezach integracyjnych, warsztatach.
4.	Parafia pw.	„Los mego życia	14.000,00	W ramach zadania

	Najświętszej Opatrzności Bożej	w moich rękach"		zorganizowano wypoczynek letni dla 20 dzieci i młodzieży.
5.	Stowarzyszenie „Ojcowizna Ziemi Bielskiej”	„Całoroczne zajęcia świetlicowe dla dzieci i młodzieży oraz punkt wsparcia dla rodziców”	18.000,00	W ramach zadania zorganizowano zajęcia świetlicowe dla 25 dzieci i młodzieży oraz spotkania dla rodziców.
6.	Fundacja Domów Kultury Prawosławnej Diecezji Warszawsko – Bielskiej	„Lepiej zapobiegać niż leczyć” Festyn profilaktyczny	1.760,00	Impreza promująca zdrowy styl życia, integrująca rodziny i społeczność lokalną .
7.	Fundacja Domów Kultury Prawosławnej Diecezji Warszawsko – Bielskiej	Nie próbuj! Festyn profilaktyczny	1.760,00	Impreza promująca zdrowy styl życia, integrująca rodziny i społeczność lokalną.
8.	Parafia Miłosierdzia Bożego w Bielsku Podlaskim	"Przystanek wakacje- warsztaty profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania narkomanii"	5.480,00	Zajęcia dla dzieci i młodzieży, w tym z rodzin ubogich, zagrożonych patologią społeczną organizowane w okresie wakacji 40 uczestników.
9.	Stowarzyszenie Pomocy Serce Ludzi Ziemi Bielskiej	Rehabilitacja poprzez masaż	4.500,00	Z zabiegów masażu korzystało 12 – dzieci i młodzieży. Każdy uczestnik przeszedł cykl 14 zabiegów Rehabilitacją objęto 12 beneficjentów. Każdy z nich skorzystał z 14 zabiegów. W rezultacie wykonano 168 zabiegów.
10.	Polski Związek Niewidomych Okręg Podlaski	Rehabilitacja ruchowa i cykl zajęć edukacyjnych zwiększających samodzielność osób niewidomych w Bielsku Podlaskim	2.500,00	Zadanie polegało na rehabilitacji ruchowej 2 dzieci niepełnosprawnych wzrokowo. Przeprowadzono 34 godzin zajęć terapeutycznych (każdy uczestnik skorzystał z 17 godzin fizjoterapii). Ponadto w ramach

				zadania przeprowadzono 15 zajęć w wymiarze 2 godzin z zakresu pomagania osobie niewidomej w szkołach w Bielsku Podlaskim.
11.	Stowarzyszenie Bractwo Prawosławne św. św. Cyryla i Metodego	Zapewnienie różnych form pomocy ludziom najuboższym, niezdolnym do rozwiązywania samodzielnie swoich problemów lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin	2.000,00	Zadanie polegało na przygotowaniu i przekazaniu paczek żywnościowych osobom ubogim oraz zorganizowaniu im spotkania przedświątecznego. 30 mieszkańcom miasta przekazano paczki żywnościowe.
12.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów	Zakup paczek żywnościowych	1.000,00	Zakup i doręczenie paczek żywnościowych osobom samotnym, niepełnosprawnym o niskim statusie materialnym. Paczki przekazano 36 mieszkańcom miasta Bielsk Podlaski.
13.	Stowarzyszenie Rodziców Osób Niepełnosprawnych „Lazur Nadziei”	Ćwicz umysł i ciało	3.500,00	Z zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, masaży, zajęć terapeutycznych skorzystało 12 dzieci niepełnosprawnych i 9 osób dorosłych. W zajęciach korekcyjno – kompensacyjnych z elementami pływania uczestniczyło 9 osób (przeprowadzono 54 godziny), w zajęciach terapeutycznych uczestniczyło 8 osób (przeprowadzono 48 godzin) w Centrum Diagnostyczno – Terapeutycznym „Mozaika”, z masażu

				skorzystały 4 osoby w Sportus (przeprowadzono 24 godziny).
--	--	--	--	---

Źródło: Dane Urzędu Miasta Bielsk Podlaski.

DYREKTOR
Andrzej Wasiluk
Andrzej Wasiluk